

Profielschets van de Protestantse Gemeente te Wassenaar, ter informatie van een nieuwe predikant.*

1 Achtergrond

De Protestantse Gemeente te Wassenaar (PGW) kerkt in drie gebouwen, zijnde de in het oude dorp gelegen Dorpskerk, die teruggaat tot de 11e eeuw, de Kievietkerk in Wassenaar-Zuid (in gebruik sinds 1925), en de Messiaskerk (in gebruik sinds 1967).

De PGW heeft zijn historie van samengaan en ontwikkeling. Zo ontstond de huidige gemeenschap van de Messiaskerk in 1996 uit een samengaan van de (synodaal gereformeerde) Zijlleen kerk en de Hervormde 'Den Deijl' gemeente. De Kievietkerk vierde zijn eerste Samen op Weg dienst in 1986, toen Gereformeerden en Hervormden in Wassenaar-Zuid samen verder gingen. Vanaf 2000 zijn de drie kerken vooruitlopend op het landelijke Samen op Weg proces formeel één gemeente geworden met een overkoepelende Algemene Kerkenraad en drie wijkkerkenraden. De Kerkvoogdij en Diaconie werden samengevoegd met één College van Kerkrentmeesters en één College van Diakenen. Toch bleven de drie kerkgemeenten onder leiding van hun eigen kerkenraad en predikant voor een belangrijk deel zelfstandig opereren.

Anticiperend op de noodzaak om van drie naar twee predikanten te gaan, waarmee een verder samengaan onvermijdelijk zou worden, heeft een commissie (PGW^{toekomst}) in 2015 in samenspraak met de gemeente een visie met doelstellingen ontwikkeld en een daaraan gekoppelde strategie. De aanbevelingen van de PGWt-commissie zijn in 2016 door de algemene kerkenraad en de wijkkerkenraden aanvaard en er werd direct een begin gemaakt met de realisatie van het stappenplan, dat in lijn met de aanbevelingen van de commissie werd uitgevoerd. De eerste belangrijke mijlpaal in september 2016 was de instelling van één gemeenschappelijke kerkenraad waarbij de wijkkerkenraden wijkkerkenraden werden met een takengebied dat zich richt op de uitvoering van activiteiten rond het kerkgebouw en de kerkgebouwgemeenschap.

Als onderdeel van de beroepingsprocedure hebben er in februari 2019 gemeentegesprekken plaatsgevonden waar breed is gesondeerd en gesproken rond de thema's 'waar willen we als Kerk heen?' (m.b.t. bijv. omgang met elkaar, eredienst en jeugd) en het profiel van een te beroepen predikant. In het geheel van deze profielschets is de uitkomst van de gemeentegesprekken verwerkt.

2 Visie en Doelstellingen

Als Gemeente van Christus willen wij een open, warme, zorgzame en toegankelijke geloofsgemeenschap zijn voor jong en oud, die leeft vanuit (de boodschap van) het evangelie en zich laat inspireren door het Woord en de Geest van God. Wij willen verantwoordelijkheid nemen voor de geestelijke en waar nodig ook materiële behoeften en uitdagingen die op ons af komen vanuit de samenleving waarvan wij deel uitmaken.

* predikant = predikant (m/v)

We stellen ons daarbij de volgende doelen:

- Een Gemeenschap te zijn waar mensen met elkaar, vanuit de Bijbelse verhalen, het geloof vieren en beleven, versterken en verdiepen, zoeken en ontdekken.
- Onze kerken willen een centrum van waarden en spiritualiteit zijn, een plek van bezinning, waar mensen een rustpunt kunnen vinden en samen mogen vieren dat ze erbij horen en mogen vertrouwen op God. Daartoe zullen diverse uitingsvormen worden gezocht zodat alle doelgroepen zich thuis kunnen voelen.
- In onze geloofsgemeenschap wordt er naar elkaar omgezien zodat iedereen gekend is en hulp of steun tijdig geboden kan worden als dat nodig is.
- Onze geloofsgemeenschap wil open zijn naar en bijdragen aan de ontwikkelingen in de maatschappij en cultuur waarin we leven.
- Onze geloofsgemeenschap wil bruggen slaan naar andere geloofsgemeenschappen in haar zoektocht naar het verwezenlijken van haar visie.

3 Strategie

Om haar visie en doelstellingen te realiseren heeft de PGW een zestal speerpunten geformuleerd:

a) Omgaan met elkaar

Dit speerpunt heeft allereerst te maken met gedrag en het opbouwen van vertrouwen in elkaar o.a. door meer samen te doen en zodoende elkaar beter te leren kennen en waarderen.

b) Eredienst

Met drie kerkgebouwen en met twee fulltime predikanten willen we een verdere integratie en afstemming van de erediensten realiseren, met een gemeenschappelijke preekkalender. Ook willen we met verschillende vormen, inhoud en tijdstippen een meer gevarieerd aanbod verzorgen voor de diverse doelgroepen in onze gemeenschap en samenleving.

c) Leerhuis

Het derde speerpunt, het Leerhuis, komt voort uit de (groeierende) behoefte van de samenleving en onze gemeente om kennis te nemen van wat de Bijbel te bieden heeft, deze kennis te verdiepen en om zich te bezinnen op de essentie(s) van het leven.

d) Communicatie

Communicatie: in contact komen en blijven met de samenleving in brede zin.

e) Organisatiestructuur (inclusief één kerkenraad)

Bij het meer samen doen is een grotere cohesie en integratie van beleid en activiteiten noodzakelijk.

f) Jeugd- & Jongerenwerk

Het zesde speerpunt is integraal onderdeel van de voorgaande vijf en wordt niet afzonderlijk behandeld.

4 Stand van zaken begin 2019

De PGW is nu duidelijk in beweging naar verdere integratie en gezamenlijkheid. Zonder dat een blauwdruk van de toekomst al gedetailleerd bestaat, is het duidelijk dat we als gemeente willen werken aan meer en andere vormen van Kerk-zijn, ook om jongere generaties beter te bereiken.

De huidige situatie schept het kader om een gevarieerder kerkelijk leven en een breder aanbod aan kerkelijke activiteiten te realiseren.

Van oudsher organiseerden we onze activiteitenkalender vanuit het perspectief van elk kerkgebouw afzonderlijk. Nu wordt in toenemende mate deze kalender vormgegeven voor het geheel van Wassenaar als PKN-gemeente. We achten het daarbij van groot belang om ervoor te zorgen dat de bestaande banden tussen de gemeenteleden binnen de drie kerkgemeenschappen hecht blijven, terwijl we er tegelijk naar streven om de banden tussen alle kerkleden van de PGW te versterken.

Er wordt beter en vaker samengewerkt en deelgenomen aan activiteiten ook als die door één van de kerkgemeenschappen worden georganiseerd. De groeiende saamhorigheid is onder andere duidelijk zichtbaar bij de gemeenschappelijke diensten, bij de uitvoering van diaconale initiatieven zoals kerst- en paaslunch en ook het beroepingswerk brengt de gemeenschappen nader tot elkaar.

Met betrekking tot de erediensten heeft een eerste integratieslag plaats gevonden en is er elke maand een gemeenschappelijke dienst waarbij twee van de drie kerkgebouwen zijn gesloten. De beide eigen predikanten zullen rouleren tussen de drie kerkgebouwen.

Doorgaans gebruiken we een klassieke liturgische vorm tijdens de kerkdiensten. Daarbinnen is variatie en diversiteit mogelijk. Er is ook ruimte voor andere liturgische vormen. Zo zijn er jaarlijks vier diensten die met tieners worden voorbereid, en ook een jongeren 'dienst op de boerderij' als afsluiting van het schooljaar. Verspreid over alle kerken zijn er daarnaast een tiental kinder-of gezinsdiensten. In de Kievietkerk bestaat de traditie van een aantal Taizédiensten per jaar waarin de viering is geïnspireerd door de in Taizé ontwikkelde vormen van geloofsbeleving.

Er zijn twee professionele cantor-organisten: Rijk en Anneke Jansen. Rijk is verbonden aan de Dorpskerk en Anneke aan de Kievietkerk. Zij leiden ook de (onlangs samengevoegde) cantorijen van die kerken. In de Messiaskerk is een aantal organisten actief: Nico Visscher, Jaap Schothorst en Cees van Delft. Cees leidt de aan de kerk verbonden cantonij. Het projectkoor *Rejoice* staat onder leiding van Aad de Winter.

De Dorpskerk heeft zo'n zeven cantatediensten per jaar, waarvan vijf Bachcantatediensten op de zondagavond. Er worden ook met regelmaat orgelconcerten gegeven op één van de mooie orgels die de kerk rijk is. In alle kerken worden de diensten van tijd tot tijd opgeluisterd met muzikale bijdragen van professionele musici of amateurs. De Messiaskerk kent een uitnodigende muziekmatinee en 'Tea Inn'-programma op een aantal zondagmiddagen.

Er wordt momenteel gewerkt aan een algemeen beleid voor de liturgie en de muzikale begeleiding als onderdeel van de algehele integratie en vernieuwing, waarbij wij hechten aan onze rijke traditie.

Bij het Leerhuis is er al sprake van een rijke schakering van gespreksgroepen, themavonden en boekbesprekingen. Deze worden veelal opgezet met de intentie de deelname van alle kerkgemeenschappen zoveel mogelijk te stimuleren. Ook is er een platform gecreëerd voor het samenbrengen van mensen die een gezamenlijke interesse hebben en daarover met elkaar in gesprek willen gaan.

Het Pastoraat is in twee geografische delen georganiseerd. Er is een wijk Noord en een wijk Zuid. Beide wijken zijn ingedeeld in kleinere clusters, de zogenaamde secties. Deze worden geleid door pastoraal ouderlingen, die samen met bezoekmedewerkers het pastoraat verzorgen. We doen het pastoraat gezamenlijk, maar zo is op basis van adres voor ieder duidelijk wie zijn of haar predikant en pastor is.

Gesprek en Ontmoeting: de Messiaskerk is, gedurende de periode dat asielzoekers op Duinrell verblijven, op donderdagmiddagen ontmoetingsplaats voor hen met een programma van taallessen, muziek, gesprekken en tafelspelen. Ook zijn er de zaterdagse 'Eetcafe's 30+' en de jaarlijkse bazaar die wordt gedragen door 100 vrijwilligers. De Kievietkerk is het thuis voor een groot aantal gesprekskringen. Met regelmaat zijn er in de met glas overdekte koorruïne van de Dorpskerk *Lezingen* rond belangwekkende thema's.

Er zijn al belangrijke stappen voorwaarts gezet betreffende de interne communicatie met zowel een gezamenlijke *Gemeentenieuws*-uitgave, de digitale wekelijkse kerkbrief als een aantrekkelijke website. Ook wordt er selectief gebruikgemaakt van diverse e-mailbestanden. Extern willen we meer doen aan het profileren van de PGW om toegankelijker te worden. Een begin is gemaakt met meer gerichte publicaties in *De Wassenaarse Krant*.

Zoals al gemeld in de Achtergrond-paragraaf heeft de PGW de overgang gemaakt naar één kerkenraad, en is dus bestuurlijk een eenheid geworden. De drie wijkraden richten zich nu met name op de kerkgebouw specifieke en kerkgemeenschap specifieke activiteiten met de nadruk op de eredienst.

Voor de Gemeente als geheel functioneert een beperkt aantal commissies voor een specifiek taakgebied, zoals Eredienst, Leerhuis, Kerk en Samenleving en Communicatie. De taken en verantwoordelijkheden van het College van Diakenen en het College van Kerkrentmeesters waren al ingericht naar het geheel van de PGW.

De Diaconie is voor het geheel van de PGW actief. Het College van Diakenen stelt 'Dienen' centraal, zowel binnen de kerk als in bredere maatschappelijke zin. Denk aan thema's als: materiële hulp, pastoraat en bijstand aan bijvoorbeeld ouderen, eenzamen en vluchtelingen. Concreet: in 2018 boden wij veertien maal een helpende hand door 'stille hulp' aan mensen in onze omgeving. Paas- en Kerstlunches en 'high tea' bij *Altijd Welkom* werden met of door diakenen voor ouderen in onze PGW georganiseerd. Voor vluchtelingen waren wij in de periode november 2018 tot maart 2019 actief middels het *Inloophuis* (wekelijks 175 bezoekers), wekelijkse Bijbelstudie in eigen taal (80 personen), catechese voorbereidend op de doop (25 personen) en teken- en schilderlessen (36 personen).

5 Kansen en Uitdagingen

Waar twee in plaats van drie fulltime predikanten de gemeente gaan dienen is het duidelijk dat er meer afwisseling van voorgangers voor de respectievelijke kerkgebouwen zal zijn. We komen als PGW vanuit een situatie waarin de 'eigen' predikant veelal present was in de betreffende kerkgemeente. De vernieuwde situatie, inclusief de nieuwe wijkindeling, is in meer of mindere mate wettelijk voor de leden van de PGW. Met name de gehechtheid van gemeenteleden aan 'hun' kerkgebouw en kerkgemeenschap, de nabijheid van en relatie met de 'eigen' predikant, en het losser worden van dat laatste, verdient de grootste aandacht. Immers, de noodzaak tot Wassenaar-brede samenwerking en het hebben van minder predikants-formatie plaatsen hoeft er niet toe te leiden dat het kerkgemeenschapsverband in sociaal opzicht verzwakt of volledig wordt vervangen door een kerkgemeenschap overstijgend geheel.

Daar staat tegenover dat, waar we door meer en betere samenwerking elkaar anders en vaker ontmoeten, nieuwe vormen van gemeente-zijn kunnen worden gerealiseerd. Denk aan het organiseren van een grotere diversiteit aan vieringen en activiteiten, op verschillende tijdstippen, met een grotere reikwijdte naar meer leeftijdsgroepen. Twee predikanten in één Wassenaars verband ondersteund door en werkend met ambtsdragers die zich ook richten op samenwerking met andere geloofsgemeenschappen, scholen en de burgerlijke gemeente.

Met de komst van een tweede predikant kan de PGW verder bouwen, uitgaande van een sterk tandem: de te beroepen en de huidige predikant. Zij zullen de steun moeten krijgen van de Gemeente om te kunnen bouwen, veranderen en ook experimenteren met nieuwe vormen en organisatie. Dit kan ook leiden tot een andere en ruimere inzet van onze gebouwen dan we nu gewend zijn. Leidend zal moeten zijn waar we als gemeenschap van mensen het meest bij gebaat zijn. Gebouwen zijn er om ons als Gemeente te dienen.

De drie samenstellende delen van het geheel, namelijk de gemeenschappen rond de Messiaskerk, Dorpskerk en Kievietkerk, hebben ook hun waardevolle eigenheid! We werken momenteel aan de manier waarop deze het best ten goede komt aan het geheel van de Gemeente; een boeiend en enthousiasmerend proces. Op het vlak van activiteiten vullen de drie kerkgemeenschappen elkaar bepaald aan. Waar de Dorpskerk bijvoorbeeld het podium is voor orgel- en cantatemuziek en lezingen, is de Kievietkerk sterk in levensbeschouwelijke kringen en kent de Messiaskerk een zeer toegankelijk aanbod van sociale en kunst-georiënteerde activiteiten.

De eigenheid van elke kerkgebouwgemeenschap is niet exclusief: binnen elk der kerken bestaat een diversiteit aan belevingen, interesses en sociale achtergronden. Theologisch is er evenzeer sprake van diversiteit. Wat betreft de eredienst hebben de drie kerken een eigen 'kleur', maar vallen alle zonder meer binnen de bandbreedte van de PKN.

Onderstaande tabel toont de leeftijdsopbouw van de PGW:

Leeftijd	Leden PGW	
0-19	254	12%
20-39	210	10%
40-49	161	8%
50-59	275	13%
60-69	310	15%
70-79	443	21%
80+	452	21%
	2105	

Reden voor somberheid is bovenstaande tabel op zichzelf niet. In deze tijd gelden 70ers als een vitale generatie. En ook is het aantal 10ers, 20ers, 30ers en 40ers PGW-breed groot genoeg om als jongere generaties mee te bouwen aan de geloofsgemeenschap.

De inzet op goed contact tussen kerk en samenleving maakt de kerk juist ook voor de jongere generaties breder dan de 'kerk alleen'. Zo kan iedere levensfase een eigen waarde hebben voor de geloofsgemeenschap en omgekeerd. We zetten graag in op extra aandacht voor (de inbreng van) de jongere generaties.

Onze kerkgebouwen zijn doorgaans niet voldoende bezet om het openhouden van drie kerkgebouwen op de langere termijn te rechtvaardigen. De komende besluitvorming hieromtrent vergt de nodige zorgvuldigheid.

6 Overig

Wassenaar als burgerlijke gemeente kent 26 duizend inwoners, waarvan er ruim 2100 lid zijn van de Protestantse Gemeente te Wassenaar. Ook heeft Wassenaar een rooms katholieke gemeenschap, onderdeel van de St. Augustinus parochie, een gemeenschap van Vrijzinnigen te weten de NPB Wassenaar en een Evangelische Gemeente. De kerken werken harmonieus met elkaar samen in de plaatselijke Raad van Kerken.

De PGW heeft een kerkelijk bureau (met een personele bezetting van rond de twee FTE) dat ondersteuning biedt aan de predikanten en –selectief- aan een aantal kerkelijke activiteiten. Ze voert de financiële administratie voor de PGW (exclusief de Diaconie) en is betrokken bij het beheer van het onroerend goed van de PGW in nauwe samenwerking met de kerkrentmeesters.

Voor verdere informatie over de PGW wordt verwezen naar <https://www.pkn-wassenaar.nl>

Profielchets predikant* Protestantse Gemeente Wassenaar

Wij, de Protestantse Gemeente Wassenaar (PGW), zoeken een fulltime predikant.

Twee van de drie predikanten bij de Wassenaarse PKN zijn in 2018 met emeritaat gegaan.

Samen met de huidige predikant, reeds negen jaar verbonden aan de PGW, zal de nieuwe predikant in teamverband functioneren voor het geheel van de Gemeente.

Wij zijn op zoek naar een predikant die, net als wij, gelooft dat het kan: als protestantse gemeente betekenisvol, herkenbaar en present zijn in Wassenaar. Die gemotiveerd en geïnspireerd is om samen met de huidige predikant en de gemeenteleden te bouwen aan een Wassenaarse geloofsgemeenschap die steeds meer een geheel gaat vormen, komend vanuit drie afzonderlijke kerkgemeenten. Die zich thuis voelt bij de diversiteit van de Wassenaarse kerkelijke gemeente en deel wil zijn van haar ontdekkingsstocht naar de betekenis van geloven en kerk zijn in deze tijd. Die ook over grenzen kijkt, en de gemeente -in groeiende samenwerking met andere partijen in Wassenaar- helpt om toekomstgerichte keuzes te maken en deze vorm en inhoud te geven.

Hij/zij is een verbinder:

- * die op een stimulerende wijze de betrokkenheid van de gemeenteleden op de kerk en op elkaar versterkt en die de gemeenteleden weet te activeren, en in het bijzonder ook jongere generaties en gezinnen weet te bereiken en te enthousiasmeren;
- * die een aandachtig oog en oor heeft voor (de leden van) de gemeente en voor de onderlinge relaties, met aandacht voor mensen in elke levensfase;
- * die zich vanuit zijn/haar visie op de betekenis van Jezus Christus weet te verbinden met hen die niet of anders hun geloof beleven;
- * die de gemeente helpt om focus en richting te geven aan de veelheid aan kerkelijke activiteiten, met respect voor het verleden en oog voor de toekomst;
- * die de gemeente begeleidt in het proces van groeiende onderlinge samenwerking;
- * die aantoonbaar een “teamworker” is.

* predikant = predikant (m/v)

Hij/zij is een pastor en leraar:

- * die een gefundeerde uitleg van de Bijbelverhalen geeft, kan deze in hun historische en taalkundige/taalhistorische context kan plaatsen en een inspirerende interpretatie geeft van de betekenis ervan voor de mensen van nu, in deze wereld;
- * die laat zien waar de eigen inspiratiebronnen en drijfveren liggen, en uitnodigt tot gesprek en handelen;
- * die bijdraagt aan verdieping van geloofsbelevingen, van welke aard ook;
- * die pastoraal betrokken en herkenbaar is;
- * die affiniteit heeft met het leiden van groepen en kringen.

Hij/zij is een vormgever van vieringen:

- * die voorgaat in de Wassenaarse Dorpskerk, Messiaskerk, en Kievietkerk, in zowel kerkgemeenschap gerichte vieringen als gezamenlijke diensten;
- * die zorgvuldig en creatief is in de vormgeving van erediensten, met gevoel voor taal, muziek en beeld, en die oog heeft voor klassieke vormen en voor experimenten. Die werkt met de gemeente aan het verder ontwikkelen van betekenisvolle vormen van vieren in en rond de PGW;
- * die goed luistert naar kinderen, tieners en jong volwassenen en hen op een betekenisvolle manier betreft bij de diensten.

Hij/zij vormt samen met de huidige predikant het gezicht van de PGW:

- * Voorop staat dat de er sprake dient te zijn van hechte samenwerking en wezenlijke collegialiteit tussen de nieuw aan te trekken en de reeds aanwezige predikant;
- * Hij/Zij beweegt zich gemakkelijk in diverse kerkelijke en niet-kerkelijke verbanden en brengt daar het eigen verhaal op een herkenbare en aansprekende manier in, met respect voor de inbreng van anderen en met oog voor de diaconale noden;
- * Hij/Zij is creatief en enthousiast in het onderzoeken en uitproberen van manieren om contacten tussen de kerkelijke gemeente en jonge(re) generaties in en buiten de kerk en nieuwkomers op stimulerende wijze tot stand te brengen.

Tot slot: onze nieuwe predikant:

- * heeft -waarschijnlijk- ervaring als gemeentepredikant;
- * heeft inzicht in de eigen sterke en minder sterke kanten en is daar duidelijk en eerlijk over;
- * wordt geholpen door een flinke dosis mildheid, humor, geloof, hoop en liefde.